

TILAK MAHARASTRA VIDYAPEETH, PUNE
BACHELOR OF COMMERCE (B.COM.)
EXAMINATION- MAY 2025
FOURTH SEMESTER
Sub.: Taxation & Auditing (BCOM19-209)

Time: 2.00 pm to 5.00 pm

Instructions: 1) All questions are compulsory.
2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1 (a) Fill in the blanks (Any 5)

(10)

1. The qualification of Auditor of Company is contained in section ----- of the Company Act.
 - a) Section 226
 - b) Section 512
 - c) Section 126
 - d) Section 412
2. Professional tax is deducted from salary U/S -----
 - a) U/S 10
 - b) U/S 16
 - c) U/S 24
 - d) U/S 80 C
3. The financial year immediately preceding the assessment year is -----
 - a) Previous year
 - b) Calendar year
 - c) Assessment year
 - d) Financial year
4. Standard deduction is allowed to deduct from income from house property U/S -----
 - a) U/S 16
 - b) U/S 24
 - c) U/S 80
 - d) U/S 80 C
5. Gift tax is kind of ----- tax
 - a) Direct tax
 - b) Custom duty
 - c) Indirect tax
 - d) Income from other sources
6. ----- is a technical term which refers to the inspection by the auditor of documentary evidence supporting and substantiating a business transaction.
 - a) Verification
 - b) Testing
 - c) Vouching
 - d) None of the above
7. Agricultural income is ----- from tax
 - a) Wholly exempt
 - b) fixed
 - c) partly exempt
 - d) None of the above

(b) State whether the following statement are true or false (any 5)

(10)

- 1 When one error exists in books and other error counter balance the first error, it is called as Error of principal.
- 2 Internal audit is the original form of audit.
- 3 Indirect tax is levied immediately on incomes and property generated by the individual persons or the group of persons
- 4 Audit report is a formal statement made after an enquiries or examination of the specified matters under the report and auditor's opinion thereon.
- 5 A tax is a compulsory payment to be made to the government by public
- 6 Central sales tax is levied on the total income of the previous year
- 7 Standard deduction is allowed to deduct from income from house property U/s 80 C

Q.2 (a) Mr. Shah is employed in Tax plan Ltd., Pune as an Accountant. During the previous year 2017-2018, he has received the following emolument: **(20)**

- 1) Basic salary Rs- 12,500 p.m.
- 2) D.A 30% of basic salary
- 3) City compensatory allowance Rs- 850 p.m.
- 4) Children education allowance Rs- 300 p.m. (Mr. Shah having 2 sons and 1 daughter studying in the school)
- 5) H.R.A Rs- 1500 p.m.
- 6) He contributes Rs-2000 p.m. towards recognised provident fund and equal amount is contributed by employer
- 7) During the year the interest credited to his recognised provident fund amount at 12% p.a. amounted to Rs- 14,400
- 8) He received Rs- 18000 by way of reimbursement of the hospital bill in respect of his wife
- 9) He has paid Rs- 3300 as professional tax.
- 10) He stayed in a rental house at Pune by paying rent Rs- 3000 p.m.

You are required to compute the taxable income from salary of Mr. Shah for the A.Y. 2018-2019

OR

(b) Explain debit side or receipt side of method of vouching cash book

Q.3 (a) Define Audit and state its advantages. **(10)**

(b) Write short notes. (Any 4)

1) Define agriculture income	2) Appointment of Auditor
3) Write a note on Audit programme	4) Salary
5) Audit report	6) Manipulation of accounts

(20)

Q. 4 Solve the following problem (Any 2)

(30)

1. Following are the receipt and payments A/C of Dr. Bhalkar for the year ended 31 st March 2021

RECEIPTS	RS	PAYMENTS	RS
To balance b/d	1,10,000	By clinic rent	10,000
To visiting fees	45,000	By staff salaries	25,000
To consulting fees	1,85,000	By taxes	8,000
To sale of medicals	10,000	By electricity bill	6,000
To operation theatre rent	18,000	By purchase of medical books	4,000
To interest	12,000	By purchase of medicines	34,000
		By car expenses	17000
		By purchase of surgical equipments	32,000
		By staff welfare expenses	4,000
		By membership fees	5000
		By balance c/d	2,35,000
	3,80,000		3,80,000

Additional information

- 1) Motor car is used both for personal and professional purposes. 1/3rd expenses are for personal use
 - 2) 40% depreciation is allowed on surgical equipments and 15% on motor car. WDV of the car is Rs- 200,000
 - 3) Membership fees are related to medical association
- Compute the Income from professional for the assessment year 2020-2021

2. Find out the income from house property in respect of the following properties for A.Y 2020-2021

Particulars	House A	House B
Municipal value	36,000	28,000
Fair rent	37000	29000
Standard rent	35,000	28400
Annual rent	33600	33600
Unrealized rent	8400	14000
Vacancy period	1 month	3 months
Municipal taxes	15%	15%
Interest on loan	7,000	6050

3. Define Audit working paper and also explain essentials of goods working papers.
4. Explain duties of Auditor

मराठी रूपांतर

सूचना : १) सर्व प्रश्न अनिवार्य
२) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

- प्र.१) अ) खालील प्रश्नांचे योग्य पर्याय निवडा. (कोणतेही १०) (१०)
- अंकेक्षणाची पात्रता ही कंपनी कायद्याच्या कलमांतर्गत नमुद केली आहे.
अ) कलम २२६ ब) कलम ५१२
क) कलम १२६ ड) कलम ४१२
 - व्यवसायिक कर हा कलमांतर्गत वजा केला जातो.
अ) कलम १० ब) कलम १६
क) कलम २४ ड) कलम ८० सी
 - करनिर्धारण वर्षाच्या अगोदरील वर्षाला असे म्हणतात.
अ) मागील वर्ष ब) दिनदर्शिका वर्ष
क) करनिर्धारण वर्ष ड) आर्थिक वर्ष
 - प्रमाणित वजावट हे घरापासुन मिळणाऱ्या उत्पन्नातून कलमांतर्गत वजा केली जाते.
अ) कलम १६ ब) कलम २४
क) कलम ८० ड) कलम ८० सी
 - बक्षिस कर प्रकारचा कर आहे.
अ) प्रत्यक्ष कर ब) सीमा शुल्क
क) अप्रत्यक्ष कर ड) इतर उत्पन्नापासुन मिळणारे उत्पन्न
 - हिशेब पुस्तकातील नोंदीची अचूकता पावत्या, दस्तऐवज किंवा इतर पुराव्यांवरून तपासणे म्हणजे होय.
अ) सत्यापन ब) चाचणी
क) पावती परीक्षण ड) यांपैकी काहीही नाही
 - कृषी उत्पन्न करमुक्त आहे.
अ) पूर्णतः ब) काही प्रमाणात
क) अंशतः ड) यापैकी काहीही नाही

ब) चुक की बरोबर ते लिहा (कोणतेही ५)**(१०)**

१. जेव्हा पहिली चुक पुस्तकात असते आणि दुसरी चुक ही पहिल्या चुकेमुळे होते त्या चुकेला कारकुनी चुक म्हणतात
२. नियामक अंकेक्षण अंकेक्षण हे मुळ अंकेक्षण मानले जाते.
३. व्यक्तीच्या उत्पन्नावर आणि संपत्तीवर प्रत्यक्षपणे जो कर लावला जातो, तो कर म्हणजे अप्रत्यक्ष कर
४. आर्थिक पत्रक म्हणजे पत्रक की, त्यामध्ये अंकेक्षकाने कंपनीच्या हिशेब पुस्तकाबाबत मांडलेले स्वतःचे मत होय.
५. कर म्हणजे जनतेने सरकारला दिलेले सक्तीचे योगदान होय.
६. मागील वर्षी मिळणाऱ्या पूर्ण उत्पन्नावर जो कर लावला जातो तो म्हणजे केंद्रिय विक्री कर
७. प्रमाणित वजावट हे घरापासुन मिळणाऱ्या उत्पन्नातुन कलम - ८० सी कलमांतर्गत वजा केली

प्र. २) कोणतेही एक सोडवा.**(२०)**

१. श्री शहा हे टॅकस्प्लान लि. पुणे येथे कार्यरत असुन वर्ष २०२०-२०२१ मध्ये त्यांना पुढीलप्रमाणे वेतन व सवलती प्राप्त झाल्या आहेत.

१. मुळ पगार रू. १२,५००/- द.म.
२. महागाई भत्ता - मुळ पगाराच्या ३०%
३. शहरपुरक भत्ता रू. ८५०/- द.म.
४. शिकवणी भत्ता रू. ३००/- द.म. (श्री शहा यांना २ मुले व १ मुलगी आहे.)
५. घरभाडे भत्ता रू. १,५००/- द.म.
६. मान्यताप्राप्त भविष्य निर्वाह निधीस मालकाची व कामगाराची वर्गणी रू. २,०००/- द.म. आहे.
७. भविष्य निर्वाह निधीवरील व्याज १२% दराने रू. १४,४००/- आहे.
८. श्री.शहा यांच्या पत्नीच्या दवाखाना खर्चासाठी कंपनीकडून रू. १८,०००/- मिळाले.
९. व्यावसायिक कर रू. ३,३००/-
१०. श्री. शहा हे पुणे येथे भाडे तत्वाच्या घरामध्ये राहत असुन रू. ३,०००/- द.म. घरभाडे देतात.

वरील माहितीच्या आधारे श्री. शहा यांचे वर्ष २०२०-२०२१ साठीचे करपात्र उत्पन्न काढा.

२. रोख पुस्तकांचे पावती तपासणी पद्धतीने जमा बाजु (Debit Side Or Receipt Side) स्पष्ट करा.

प्र.३) अ) अंकेक्षणाची व्यख्या स्पष्ट करा. आणि अंकेक्षणाचे फायदे लिहा**(१०)****ब) टिपा लिहा. (कोणत्याही ४)****(२०)**

१. कृषी उत्पन्न	२. अंकेक्षकाची नेमणूक
३. अंकेक्षण कार्यक्रम	४. पगार
५. अंकेक्षण अहवाल	६. हिशोबातील अफरातफर

प्र. ४) खालील प्रश्न सोडवा. (कोणतेही दोन)**(३०)**

१. डॉ. मालकर हे वैद्यकीय व्यावसायिक आहेत त्यांनी आपल्या रोख पुस्तकाबाबत खालील प्राप्ती व खर्चाची माहिती दिली आहे.

येणी (RECEIPTS)	रू.	देणे (PAYMENTS)	रू.
मागील शिल्लक	१,१०,०००/-	दवाखाना भाडे	१०,०००/-
व्हीजिटिंग फी	४५,०००/-	पगार	२५,०००/-
सल्लामसलत फी	१,८५,०००/-	कर	८,०००/-
औषधविक्री	१०,०००/-	विद्युत खर्च	६,०००/-

ऑपरेशन थेटर भाडे	१८,०००/-	औषधी पुस्तकांची खरेदी	४,०००/-
व्याज	१२,०००/-	औषध खरेदी	३४,०००/-
		मोटर खर्च	१७,०००/-
		सर्जिकल उपकरणे खरेदी	३२,०००/-
		कामगार कल्याण खर्च	४,०००/-
		सभासद नोंदणी फी	५,०००/-
		शिल्लक	२,३५,०००/-
	३,८०,०००/-		३,८०,०००/-

इतर माहिती -

१. मोटर कार ही वैयक्तिक तसेच ऑफिस कामासाठी वापरली. १/३ खर्च हा वैयक्तिक कामासाठी झाला.
 २. ४०% घसारा हा सर्जिकल उपकरणे, आणि १५% घसारा हा मोटर कार साठी मंजूर झाला आहे. मोटर कारचे मुल्यांकन रू. २,००,०००/-
 ३. सभासद नोंदणी फी ही मेडीकल असोसिएशन संदर्भात आहे.
 - श्री. भालकर यांचे व्यवसायापासुनचे उत्पन्न वर्ष २०२०-२०२१ साठी काढ
२. खाली दिलेल्या माहितीच्या आधारे वर्ष २०१८-२०१९ साठीचे घरापासुनचे उत्पन्न काढा.

तपशील	घर A	घर B
नगरपालिका मुल्यांकन	३६,०००/-	२८,०००/-
वाजवी भाडे	३७,०००/-	२९,०००/-
प्रमाणित भाडे	३५,०००/-	२८,८००/-
वार्षिक भाडे	३३,६००/-	३३,६००/-
न मिळालेले भाडे	८,४००/-	१,४००/-
रिकाम्या घराचा कालावधी	१ महिना	३ महिने
नगरपालिका कर	१५%	१५%
घरकर्जावरील व्याज	७,०००/-	६,०५०/-

३. अंकेक्षणाचे कागदपत्र म्हणजे काय? अंकेक्षण कागदपत्रांचे फायदे लिहा.
४. अंकेक्षणाची कर्तव्ये लिहा.